

Vergaderjaar 2025–2026

31 293

Primair Onderwijs

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 859

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 december 2025

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de voortgang op verschillende thema's binnen het funderend onderwijs. Daarnaast geef ik u een update over de uitvoering van verschillende aangenomen moties en toezeggingen die zijn gedaan. Tot slot bied ik u de resultaten van enkele onderzoeken aan.

1. Verkenning voorschoolse educatie in de gastouderopvang

In de Kamerbrief *Verdere kwaliteitsverbeteringen voorschoolse educatie* hierna ve) van oktober 2023 is door mijn voorganger aangekondigd dat deze de wenselijkheid en haalbaarheid van het aanbieden van voorschoolse educatie door gastouders zal verkennen.¹ Uit de verkenning is gebleken dat de impact op het verhogen van het bereik in de ve door het aanbieden van ve in gastouderopvang klein zal zijn. Daarnaast blijkt dat het draagvlak over de wenselijkheid onder gemeenten wisselt. Gezien de verschillen met de kinderdagopvang is ook aanpassing van regelgeving vereist, zoals verschillen in groepsgrootte en -samenstelling en het ontbreken van afstem- en overlegmomenten van een gastouder met andere collega's op een groep.

Om deze redenen heb ik besloten ve nu niet mogelijk te maken in de gastouderopvang. Ik zie echter wel kansen voor gastouders om de ontwikkeling van kinderen nog verder te ondersteunen, als gevolg van het wetsvoorstel Verbetermaatregelen gastouderopvang ingediend door de toenmalig Minister van SZW, dat per 1 juli 2026 in werking treedt. Hiermee zullen gastouders moeten voldoen aan dezelfde pedagogische beleidsdoelen die gelden voor kinderdagopvang. Ook krijgen gastouders voortaan coaching, moeten ze verplicht scholing volgen en werken ze met een pedagogisch werkplan.

¹ Kamerstuk 27 020, nr. 119

2. Reactie op Landelijk Rapport Gemeentelijke Taakuitvoering Kinderopvang-Onderwijs 2025

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft in november het «Landelijk Rapport Gemeentelijke Taakuitvoering Kinderopvang-Onderwijs 2025» uitgebracht over het jaar 2024. Dit jaar is dat voor het eerst één rapport, dat ingaat op kinderopvang, de Lokale Educatieve Agenda (hierna: LEA), voor- en vroegschoolse educatie en als bijzonder thema de afspraken over het onderwijs aan nieuwkomers.

Ten aanzien van de reguliere taakuitvoering kinderopvang en onderwijs komt uit het rapport naar voren dat het percentage gemeenten dat in 2024 overleg heeft gevoerd over de LEA, net als de afgelopen jaren, is gestegen. Het organiseren van overleg en het maken van resultaatafspraken blijft echter ook in 2024 achter. Respectievelijk 85% van de gemeenten voert hierover overleg en slechts 70% maakt concrete afspraken. Dit jaar gaat de inspectie hierover in gesprek met gemeenten. Zoals u gemeld in een Kamerbrief van november vorig jaar, wil ik het wetsartikel (artikel 160 WPO) over het maken van resultaatafspraken aanpassen en verhelderen.²

De inspectie concludeert verder dat twee derde van de gemeenten voldoende aanbod van voorschoolse kindplaatsen heeft. Bij een klein aantal gemeenten is er echter te weinig aanbod. Er zijn dan te weinig kinderopvangorganisaties die voorschoolse educatie aanbieden, of de gemeente heeft te weinig middelen om voldoende plekken aan te bieden. Ik vind dit een zorgelijke uitkomst, dit vormt een aandachtspunt dat ik de komende tijd ga volgen. Naast financiering, ruimtegebrek en personeelstekorten geven gemeenten aan dat de problematiek van kinderen in de groepen toeneemt. De inspectie zal dit aan bod laten komen in het jaarlijks overleg tussen gemeente en inspectie.

Gemeentelijke overlegplicht over onderwijs aan nieuwkomers

In oktober 2023 werd in het funderend onderwijs een jaarlijkse overlegplicht tussen gemeenten en schoolbesturen geïntroduceerd om afspraken te maken over de invulling van het onderwijs aan nieuwkomers. De inspectie constateert dat vrijwel alle gemeenten met scholen overleg voerden over voldoende onderwijscapaciteit voor nieuwkomers. Over toelating en doorlopende leerlijnen werd door het overgrote deel van de gemeenten ook afspraken gemaakt. Waar nog niet over één of meerdere thema's is overlegd, betrof het vaker kleinere gemeenten. Verder merkt de inspectie op dat het voeren van overleg nog niet overal daadwerkelijk tot afspraken heeft geleid, bijvoorbeeld omdat in een aantal gemeenten het gesprek over afspraken nog loopt, er geen afspraken zijn gemaakt omdat er geen nieuwkomers zijn en mogelijk enkele gemeenten nog onvoldoende op de hoogte zijn van de nieuwe regelgeving. De inspectie gaat in gesprek met gemeenten die nog niet tot overleg of afspraken zijn overgegaan.

Bijgevoegd vindt u een tussenrapportage van het evaluatieonderzoek naar de Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen, waarin ook de overlegplicht is betrokken.

² Kamerstukken 31 293 en 27 020, nr. 765.

3. Onderzoek naar knelpunten bij het volgen van de ontwikkeling van nieuwkomers en hun gegevensoverdracht

In de beleidsreactie³ op het Doelgroepenonderzoek nieuwkomers in het po en vo is toegezegd om extra middelen in te zetten voor programma's die een goede overdracht van leerlinggegevens mogelijk maken en bijdragen aan een verlaging van de administratieve druk voor leraren. De toezegging bleek in de uitwerking niet goed uitvoerbaar, omdat er onvoldoende informatie was over de problematiek om gedegen aan de slag te gaan. Daarom is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de problemen rondom de schoolwisselingen en het volgen van de ontwikkeling van nieuwkomers in het po.

Op beide thema's zijn zowel knelpunten als oplossingsrichtingen onderzocht. Een eerste belangrijke uitkomst van het onderzoek is dat bestaande leerlingvolgsystemen niet goed zijn ingericht op nieuwkomers. Nieuwkomers stromen op verschillende momenten in het jaar door, bijvoorbeeld vanwege een verplaatsing van een tijdelijke opvanglocatie naar een andere opvanglocatie. Niet alle leerlingvolgsystemen zijn daarop ingericht. Een andere uitkomst is dat het reguliere onderwijs veel leunt op toetsresultaten, die niet passend zijn voor nieuwkomers. Reguliere toetsen zijn niet passend voor nieuwkomers, omdat onvoldoende taalbeheersing bij hen zorgt voor te lage en daarmee onbetrouwbare toetsscores. Ook geeft het onderzoek weer dat het contact tussen «verzendende» en «ontvangende» school lastig is, omdat nieuwkomers veel verhuizen. Voor de «verzendende» school is het niet altijd duidelijk waar de leerling naartoe is gegaan en voor de «ontvangende» school is het vaak lastig te achterhalen waar de nieuwkomer vandaan komt.

In vervolg op het onderzoek zal ik twee oplossingsrichtingen verder verkennen. Als eerste zal ik verkennen hoe het reguliere onderwijs beter ondersteund kan worden in het gebruik van nieuwkomersleerlijnen. Daarnaast verken ik of een standaardbijlage voor nieuwkomers ontwikkeld kan worden voor de Overstap Service Onderwijs: het uitwisselings-systeem tussen scholen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs wanneer bij een overstap van een leerling extra informatie uitgewisseld moet worden.

4. Een onderwijsplek voor alle nieuwkomers? – Een evaluatie van de Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs (tweede tussenrapportage)

Met de Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs (TNV-wet) mogen scholen in noodsituaties en na toestemming afwijken van voorschriften die gelden met betrekking tot bevoegdheid van onderwijspersoneel, onderwijsinhoud en onderwijstijd in een tijdelijke nieuwkomersvoorziening. Daarnaast hebben gemeenten met deze wet de plicht gekregen om ten minste jaarlijks overleg te voeren met alle schoolbesturen over het onderwijs aan nieuwkomers en daar afspraken over te maken. Aan uw Kamer is toegezegd om elk jaar voor de Begrotingsbehandeling uw Kamer te informeren over de stand van zaken ten aanzien van de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen⁴. Met deze brief deel ik de resultaten van de tweede meting, dit is een tussenrapportage. In 2026 volgt, conform de toezegging en de evaluatiebepaling in de wet, het

³ Kamerstukken 31 293 en 31 289, nr. 687

⁴ TZ202307-015: De Tweede Kamer zal jaarlijks rondom de Begrotingsbehandeling op de hoogte worden gehouden van de monitoring van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen.

laatste rapport met de eindevaluatie van de TNV-wet. Een bredere inhoudelijke beleidsreactie op het onderzoek volgt na het eindrapport.

De TNV-wet heeft drie doelen: het realiseren van voldoende onderwijsplekken voor nieuwkomers, zorgen dat nieuwkomers in het onderwijs daadwerkelijk worden ingeschreven en het organiseren van een doorlopende leerlijn. Deze tweede meting laat zien dat steeds meer gemeenten en schoolbesturen op de hoogte zijn van de overlegplicht en mogelijkheid om een tijdelijke nieuwkomersvoorziening in te richten, vergeleken met de eerste meting. Volgens de tweede meting draagt de overlegplicht meer bij aan deze doelen dan de inrichting van een tijdelijke nieuwkomersvoorziening.

Daarnaast draagt zowel de overlegplicht als de inrichting van een tijdelijke nieuwkomersvoorziening meer bij aan het realiseren van onderwijsplekken en een inschrijving en minder aan een doorlopende leerlijn. De doorlopende leerlijn is minder onderwerp van gesprek en bij de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen ontbreekt een langetermijnvisie, waardoor een doorlopende leerlijn lastiger te bereiken is. Vanaf de inwerkingtreding van de wet tot september 2025 zijn er in totaal 16 tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen ingericht. Hiermee zijn er meer onderwijsplekken voor nieuwkomers gerealiseerd. Alle tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen zijn ingericht voor het voortgezet onderwijs, een tijdelijke nieuwkomersvoorziening richtte zich op zowel leerlingen in het primair als het voortgezet onderwijs.

Momenteel werk ik aan structurele verbeteringen voor het onderwijs aan nieuwkomers, zoals in een brief aan uw Kamer is toegezegd op 24 juni 2025. Daarin worden de resultaten van dit onderzoek meegenomen.

5. Overheidsaanbod doorstroomtoets 2026

Op verzoek van uw Kamer⁵ is wettelijk geregeld dat in dit huidige pluriforme stelsel ook altijd een doorstroomtoets namens de overheid aangeboden wordt. Sinds het schooljaar 2023/2024 biedt stichting Cito hiervoor de DOE-toets aan. Dit jaar hebben minder scholen en leerlingen zich voor de DOE-toets ingeschreven dan voorgaande jaren. Dit betekent dat de DOE-toets dient te worden afgenomen in een aangepast design, namelijk enkel in lineaire vorm. Deze aanpassing verandert niets aan de kwaliteit van de toets zelf: die was én blijft betrouwbaar en valide. Door het aanbieden van een lineaire vorm van de DOE-toets zorgt stichting Cito ervoor dat scholen die doelbewust voor een doorstroomtoets namens de overheid gekozen hebben gewoon een kwalitatief goede toets kunnen afnemen. Ik ben blij dat op deze manier nog steeds in overheidsaanbod wordt voorzien, conform de wens van uw Kamer. Vanzelfsprekend neem ik het signaal over het lage aantal scholen dat behoefte heeft aan een overheidsaanbod doorstroomtoetsen mee in de evaluatie van de komende afname.

6. Zorgplicht en doorzettingsmacht passend onderwijs

Tijdens het debat passend onderwijs van 24 april 2025 heeft het kabinet toegezegd⁶ om uw Kamer dit najaar te informeren over de wettelijke vastlegging van doorzettingsmacht binnen passend onderwijs. Ook is toegezegd uw Kamer te informeren over de uitwerking van de motie Krul⁷

⁵ Kamerstuk, 35 671, nr. 13

⁶ TZ202505-095: Eind 2025 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over een concrete uitwerking van doorzettingsmacht en een aanscherping van de zorgplicht.

⁷ Kamerstuk 31 293, nr. 820

(CDA) die vraagt maatregelen te treffen voor het aanscherpen van de zorgplicht passend onderwijs.

Wij zijn in gesprek met veldpartijen over wat er nodig is om de zorgplicht beter te laten werken en om tot een concrete uitwerkingvorm voor doorzettingsmacht te komen. De uitwerking is nog niet ver genoeg om nu al met uw Kamer te delen. Ik zal uw Kamer hierover nader informeren met de brief bij de jaarlijkse voortgangsrapportage Passend Onderwijs, die uw Kamer in het voorjaar van 2026 ontvangt. Hetzelfde geldt voor de uitvoering van de motie Westerveld c.s. (GroenLinks-PvdA) over het stimuleren van de Samen naar School-klassen in het voortgezet onderwijs.⁸ Over de uitvoering van de motie Van Meenen (D66) over het formuleren van de contouren van een wet inclusief onderwijs informeer ik u na de zomer van 2026.⁹

7. Terugkoppeling gesprek leerlingenvervoer

Zoals toegezegd in het debat passend onderwijs op 21 mei 2025¹⁰, heeft een gesprek plaatsgevonden tussen OCW en organisaties betrokken bij het leerlingenvervoer: de sectorraad GO, LBVSO, Ouders & Onderwijs en de VNG. Doel van het gesprek was om samen te bezien wat we binnen het onderwijs aan de problematiek kunnen doen. Uitkomst van het gesprek is dat OCW de regie neemt om samen met de aanwezige partijen tot een werkagenda te komen. Deze werkagenda richt zich op wat in het onderwijsdomein kan worden gedaan om leerlingenvervoer te verbeteren, in aanvulling op de verbeteraanpak doelgroepenvervoer (onder regie van VWS) en Publieke Mobiliteit (onder regie van I&W). Elk van de betrokken partijen zal een deel van de acties op zich nemen en de komende maanden wordt de werkagenda verder uitgewerkt. Voor het debat passend onderwijs informeer ik u over de voortgang.

8. De aantrekkingskracht van brede scholengemeenschappen

Het onderzoeksbureau Goed Geschud heeft in opdracht van het Ministerie van OCW en de VO-raad onderzocht hoe de aantrekkingskracht van brede scholengemeenschappen vergroot kan worden. In de visiebrief op kansengelijkheid uit 2023 is dit onderzoek toegezegd.¹¹ Het onderzoeksrapport bied ik u met deze Kamerbrief aan.

Het rapport biedt onder meer inzicht in doorslaggevende factoren bij de keuze voor een middelbare school door ouders en leerlingen, onderwijsprofessionals in het voortgezet onderwijs en groep 8-leerkrachten. Uit het rapport blijkt dat de sfeer en het profileringsaanbod op een middelbare school belangrijke factoren zijn voor een leerling om voor een school te kiezen.

Ook is er in het rapport aandacht voor de veronderstelde voor- en nadelen per type school, bijvoorbeeld het gemakkelijk kunnen wisselen van onderwijsrichting op een brede scholengemeenschap en de ruimte die leerlingen ervaren om tot ontplooiing te komen. Het is aan een volgend kabinet om te bezien hoe met deze aanbevelingen om te gaan.

⁸ Kamerstuk 31 497, nr. 478; TZ202505-096.

⁹ Kamerstuk 31 497, nr. 460; TZ202505-099.

¹⁰ TZ202505-101: Na de zomer van 2025 ontvangt de Kamer een terugkoppeling over de gesprekken tussen de Staatssecretaris en de VNG, LBVSO, Ouders & Onderwijs en andere relevante organisaties over de problemen in het leerlingenvervoer.

¹¹ Kamerstukken 31 293 en 31 289, nr. 660.

9. Opbrengsten plan van aanpak hoogbegaafdheid

Sinds eind 2022 is met tien maatregelen¹² hard gewerkt aan het doel om een beter passend en dekkend aanbod, meer (h)erkenning en kennis, en waar mogelijk maatwerk voor (hoog)begaafde leerlingen te realiseren. Alle maatregelen zijn reeds in uitvoering gebracht en hierbij informeer ik uw Kamer over de opbrengsten. De afgelopen jaren is veel werk verzet om het onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen te verbeteren en daarmee is de basis aanzienlijk versterkt.

Het is nu zaak om de geleerde lessen en opbrengsten te borgen en verduurzamen. Daartoe is in de eerste plaats een landelijke norm opgesteld welke zal worden geborgd in wetgeving. Zoals voorgenomen¹³ wordt vanaf 2026 23,3 miljoen euro structureel toegevoegd aan de ondersteuningsbekostiging van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs po en vo¹⁴. Scholen en samenwerkingsverbanden kunnen daarbij gebruik maken van de resultaten van de onderzoeken bij beide subsidieregelingen (2019–2023; 2023–2025), waaronder het monitoronderzoek en het IMAGE-project¹⁵. Dit kan helpen om het onderwijsaanbod voor (hoog)begaafden verder te versterken. Ook de producten en diensten van het Landelijk Kenniscentrum Hoogbegaafdheid (KCHB)¹⁶ helpen daarbij. Ik continueer de activiteiten van het KCHB ten minste tot en met 2030. Daarmee kunnen scholen en samenwerkingsverbanden de ingezette acties en geleerde lessen doorzetten, binnen de bredere context van passend onderwijs en de beweging naar inclusief onderwijs.

Onderdeel van het plan van aanpak was met subsidie meer investeren in een passend en dekkend aanbod.¹⁷ Uit het monitoronderzoek bij de subsidieregeling *Begaafde leerlingen 2023–2025*¹⁸ blijkt dat er daadwerkelijk een breder aanbod is ontwikkeld. Er zijn meer plusklassen, peergroepen en deeltijd- en voltijdvoorzieningen tot stand gebracht. Ook is er bij onderwijsprofessionals meer kennis en bewustzijn over (hoog)begaafdheid. De (hoog)begaafde leerlingen ervaren positieve effecten, zoals meer welbevinden, hogere motivatie en ontwikkeling van taak- en werkgedrag, de zogenaamde executieve functies. Specifiek de voltijd hoogbegaafdheidsvoorzieningen zijn inhoudelijk versterkt.

Over het algemeen is ook de samenwerking tussen scholen, samenwerkingsverbanden en soms ook zorgpartijen toegenomen. Ook is begin december door het KCHB aan alle scholen in het po en vo en de pabo's het Basisboek Hoogbegaafdheid kosteloos verstuurd.¹⁹ Dit naslagwerk draagt bij aan het signaleren van alle (hoog)begaafde leerlingen²⁰, juist ook de kinderen waarbij begaafdheid niet altijd wordt (h)erkend, zoals kinderen met een migratieachtergrond en meisjes. Dit boek is tot stand gebracht met de beschikbare middelen van het amendement Ergin-Kisteman.²¹

¹² Kamerstuk 31 497, nr. 455.

¹³ Kamerstukken 31 293 en 31 289, nr. 830.

¹⁴ Staatscourant 2025, 34927 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

¹⁵ IMpact of Activities in Gifted Education (IMAGE) | NRO.

¹⁶ Het KCHB is in maart 2022 in opdracht van OCW ingericht.

¹⁷ Subsidieregeling *Begaafde leerlingen po en vo 2023–2025*.

¹⁸ Vleeskens, M., et al., (2025). *Monitor subsidieregeling «Begaafde leerlingen primair en voortgezet onderwijs» 2023–2025*. Eindrapport Oberon.

¹⁹ Op de website van het kenniscentrumhb.nl is het boek kosteloos te downloaden en tegen kostprijs bestelbaar.

²⁰ Conform amendement Ergin en Kisteman tijdens de begrotingsbehandeling OCW, 2024 Kamerstuk 36 600 VIII, nr. 132.

²¹ Kamerstuk, 36 600 VIII, nr. 132.

10. Versterken van de informatiepositie van samenwerkingsverbanden

Afgelopen voorjaar bent u geïnformeerd over de volgende stap in de verbetering van passend onderwijs en specifiek over het versterken van de informatiepositie van samenwerkingsverbanden. Zoals toegezegd informeer ik uw Kamer nu over de vervolgstappen.²² De inspectie, DUO, ONSwv²³ en het Ministerie van OCW onderzoeken samen hoe data, gericht op leerlingenstromen en onderwijstijd, beter verzameld en benut kunnen worden, zodat de ondersteuning van leerlingen verbeterd wordt. Hiervoor is nu een werkgroep aan de slag die als doel heeft om te kijken welke informatie bijdraagt aan het verbeteren van de uitvoering van de wettelijke taken van samenwerkingsverbanden en hun sturingsmogelijkheden in dit kader. In de volgende brief over de voortgang van de verbeteraanpak passend onderwijs wordt uw Kamer verder geïnformeerd over de opbrengsten van de werkgroep.

11. Motie-Oostenbrink over bewezen effectieve anti-pestprogramma's

Naar aanleiding van een toename van het aantal meldingen over ernstig pesten bij de vertrouwensinspecteurs (VI) van de inspectie verzocht uw Kamer in mei 2025 de regering om scholen te stimuleren om bewezen effectieve antipestprogramma's te implementeren.²⁴ Hierbij informeer ik uw Kamer hoe het kabinet invulling heeft gegeven aan deze motie.

Evidence-informed werken is belangrijk. Daarom stimuleert OCW dat met programma's zoals het Masterplan Basisvaardigheden en Ontwikkelkracht. Daarnaast zijn we bezig evidence-informed werken op te nemen in de wettelijke deugdelijkheidseisen.²⁵ Scholen zullen daarmee verplicht worden om bij het uitvoeren van hun stelsel van kwaliteitszorg evidence-informed te werk te gaan. Om het landelijke beleid op het gebied van veiligheid op scholen te kunnen baseren op een betrouwbaar landelijk beeld van het veiligheidsklimaat, wordt een wettelijke grondslag geregeld voor de Landelijke veiligheidsmonitor funderend onderwijs.²⁶

Ook als we specifiek naar pesten kijken, is het goed als scholen bewezen effectieve anti-pestprogramma's gebruiken. Naar aanleiding van de motie-Oostenbrink (BBB) is er contact geweest met Stichting School & Veiligheid (SSV), het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), een onderzoeker van de Universiteit Utrecht (UU) en de VI. Het belangrijkste wat daaruit naar voren kwam is dat het tegengaan van pesten maatwerk is en dat scholen in de eerste plaats een gedegen veiligheidsbeleid *in brede zin* moeten voeren. Essentieel daarbij is dat ze goed nadenken over wat er in hun specifieke situatie nodig is en dat ze kunnen onderbouwen en uitleggen waarom én hoe hun aanpak effectief is. Zo zijn er bijvoorbeeld programma's die niet expliciet gericht zijn op «pesten», maar daar wel een positief effect op hebben vanwege bijvoorbeeld een focus op «schoolklimaat», «gedragsproblemen» of «sociale vaardigheden». Een zorgvuldige implementatie van de aanpak is bovendien dan vervolgens net zo belangrijk.

²² Kamerstuk 31 497, nr. 497.

²³ Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONSwv) is de vereniging voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

²⁴ De motie van het lid Oostenbrink, Kamerstuk 31 524, nr. 664.

²⁵ Het wetsvoorstel zal naar verwachting in Q3 2026 met uw Kamer worden gedeeld.

²⁶ Het Wetsvoorstel borging gegevensverwerkingen funderend onderwijs ligt momenteel ter advisering bij de Raad van State en wordt naar verwachting in de eerste helft van 2026 naar uw Kamer verstuurd.

Het kabinet stimuleert het voeren van een gedegen veiligheidsbeleid op verschillende manieren. Met het Wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs zullen scholen onder meer worden verplicht om een interne en een externe vertrouwenspersoon aan te stellen en hun veiligheidsbeleid jaarlijks te evalueren.²⁷ Voor ondersteuning en advies op maat over dat veiligheidsbeleid kunnen scholen terecht bij SSV, die daarvoor subsidie ontvangt van OCW. Zij bieden scholen ook wetenschappelijk onderbouwde handvatten om pesten tegen te gaan. Daarnaast subsidieert het kabinet het NJi, die een databank beheert met erkende interventies die scholen kunnen raadplegen.

12. Persoonlijk voortgezet onderwijs

Uw Kamer is op 3 juli 2025 geïnformeerd over de laatste stand van zaken bij Stichting voor Persoonlijk voortgezet onderwijs (hierna: Pvo).²⁸ Pvo verzorgt vanaf 1 augustus 2025 geen onderwijs meer en de stichting zal worden opgeheven.

Sinds 2022 was het ministerie actief betrokken bij Pvo. Dit was voor leerlingen, ouders en het personeel een bewogen periode. Het stemt positief dat er voor de leerlingen van Pvo een passende oplossing is gevonden zodat zij hun schoolloopbaan verder kunnen vervolgen. Het instrumentarium van de inspectie voldoet om de liquidatie van de stichting door Pvo te bewaken en te bevorderen. Daarom heb ik de regie over de casus weer overgedragen aan de inspectie. Op de escalatieladder die het ministerie en de inspectie gebruiken voor toezichtcasuïstiek is de casus Pvo daarmee afgeschaald van fase E (de hoogste fase met de zwaarst mogelijke interventies) naar fase D.

13. Afronding aanwijzing stichting Islamitische School Amsterdam

De stichting Islamitische School Amsterdam (ISA) heeft in november 2022 een aanwijzing gekregen vanwege financieel wanbeleid, onrechtmatige verrijking en onrechtmatig handelen. De aanwijzing bestond uit maatregelen ter versterking en professionalisering van het bestuur. Omdat het bestuur de aanwijzing aanvankelijk onvoldoende naleefde, zijn er in 2023 en 2024 meerdere bekostigingssancties opgelegd. Hierover is uw Kamer toentertijd geïnformeerd.²⁹

Mede door tussenkomst van het Openbaar Ministerie in een civiele procedure, waarover uw Kamer ook al eerder is geïnformeerd,³⁰ heeft het bestuur nu een volledig nieuwe samenstelling. Sinds september van dit jaar voldoet de stichting aan alle maatregelen uit de aanwijzing en om die reden heb ik op 14 oktober 2025 de aanwijzing ingetrokken. Het bestuur heeft ook de bekostiging teruggekregen die gedurende het traject als pressiemiddel was opgeschort. Met deze stappen is het instrumentarium van mijn ministerie niet langer noodzakelijk en daarom draag ik de regie over de casus weer over aan de inspectie. De inspectie zal vanwege reguliere herstelopdrachten voorlopig geïntensiveerd toezicht blijven houden op het bestuur en de basisscholen.

²⁷ Kamerstuk 36 777, nr. 2.

²⁸ Kamerstukken 31 293 en 31 289, nr. 830.

²⁹ Kamerstuk 31 293, nr. 722.

³⁰ Kamerstuk 31 293, nr. 733.

14. Constatering wanbeheer bij Stichting Mares Beheer

Op 5 november 2025 heeft de inspectie mij geïnformeerd dat zij wanbeheer heeft geconstateerd bij Stichting Mares Beheer, het bevoegd gezag van basisschool De Verwondering Voorne in Vierpolders. Dit is de enige school onder dit bestuur. Het bijbehorende rapport is op 9 december 2025 gepubliceerd en te raadplegen op de website van de inspectie. Volgens de inspectie is bij dit bestuur sprake van ondeugdelijk financieel beheer, waardoor er risico's zijn voor de continuïteit van het onderwijs. Door de hoge schulden die de school sinds haar oprichting in 2023 heeft opgebouwd, is de stichting momenteel technisch failliet. De inrichting van zowel het bestuur als de Raad van Toezicht voldoet niet. Zij komen hun wettelijke verplichtingen en verantwoordelijkheden niet na en er is onvoldoende splitsing tussen het bestuur en de Raad van Toezicht. Daarnaast ontbreekt de sturing op de onderwijskwaliteit. De basiskwaliteit van het onderwijs is op dit moment nog wel op orde, maar dit komt volgens de inspectie eerder ondanks, dan dankzij het bestuur.

Vanwege de ernst van de bevindingen heeft de inspectie deze casus, conform onderlinge afspraken, geëscaleerd naar fase E van de escalatieladder. Dit is de meest urgente fase, waarin er maatregelen genomen kunnen worden die buiten de bevoegdheid van de inspectie vallen. Daarom informeer ik nu ook uw Kamer over de ontstane situatie. Ik deel de zorgen van de inspectie en beraad mij op vervolgstappen. Wanneer daartoe aanleiding is, zal ik uw Kamer nader informeren.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
K.M. Becking